

**KOKOUSTIEDOT
AIKA ja PAIKKA**

Perjantaina 3.6.2022 klo 9:30–12:15
ryhmäkokoukset klo 8:30 – 9:30

Kylpylähotelli Peurunka, Laukaa

OSALLISTUJAT

Tiedot kokouksessa läsnä- ja poissa olleista päätöksentekijöistä sekä muista kokoukseen kutsutuista löytyvät liitetiedostosta.

ALLEKIRJOITUKSET

Puheenjohtaja

Sihteeri

Riitta Mäkinen

Hanna Reini

KÄSITELLYT ASIAT

Pykälät 1–16

PÖYTÄKIRJA TARKASTETTU JA HYVÄKSYTTY SÄHKÖISESTI

Puheenjohtaja

Riitta Mäkinen

Pöytäkirjanpitäjä

Hanna Reini

Tarkastajat

Kari Parkkonen

Petri Laaksonen

**PÖYTÄKIRJA YLEISESTI
NÄHTÄVILLÄ**

Keski-Suomen liiton verkkosivulla pöytäkirjan allekirjoittamisen jälkeen.
<https://keskisuomi.fi/asiakirjat-ja-ajankohtaiset/esityslistat-ja-paatokset/>
Pöytäkirja julkaistu 10.6.2022.

Hanna Reini, pöytäkirjanpitäjä

**OTTEEN OIKEAKSI
TODISTAA****OTTEEN SAAJA**

Maakuntavaltuusto pöytäkirja 03.06.2022 09:30

§ 1 Kokouksen avaus, läsnäolijoiden toteaminen sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	1
§ 2 Maakuntavaltuuston pöytäkirjan tarkastajien valitseminen	3
§ 3 Maakuntavaltuuston äänenlaskijoiden valitseminen	4
§ 4 Maakuntavaltuuston esittelyasiat	5
§ 5 Keski-Suomen liiton tilinpäätös ja toimintakertomus 2021	6
§ 6 Arviointikertomus 2021	10
§ 7 Sidonnaisuusilmoitukset	12
§ 8 Talousarvion ja taloussuunnitelman 2022 mukautus	14
§ 9 Maakuntavaltuustoaloite: Biokaasun tulevaisuus liikennepolttoaineena varmistettava	16
§ 10 Maakuntavaltuustoaloite: Toisen asteen koulutus haastaa yhteistyöhön	20
§ 11 Maakuntavaltuustoaloite: Kaivoslain uudistusta kiirehdittävä!	23
§ 12 Maakuntavaltuustoaloite: Keski-suomalaiset työttömät koulutuksen kautta töihin	25
§ 13 Maakuntavaltuustoaloite: Hävittäjähankinnoilla on merkitystä koko Keski-Suomelle	29
§ 14 Maakuntavaltuustoaloitteet	32
§ 15 Maakuntavaltuuston syksyn 2022 kokousaika	33
§ 16 Mahdolliset muut asiat	34
Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus	35

1 § KOKOUKSEN AVAUS, LÄSNÄOLIJOIDEN TOTEAMINEN SEKÄ KOKOUKSEN LAILLISUUDEN JA PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN

Keski-Suomen liiton hallintosäännön 77 §:n mukaan kokouskutsu on lähetettävä vähintään 14 päivää ennen maakuntavaltuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Lisäksi kokouskutsu lähetetään tiedoksi maakuntavaltuuston varavaltuutetuille, jäsenkuntien kirjaamoihin, maakunnan kansanedustajille ja maakuntaneuvoksille. Kokouksesta tiedotetaan samaan aikaan liiton verkkosivuilla. Keski-Suomen liiton hallintosäännön 79 §:n mukaan kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti.

Kokouskutsu sisältäen esityslistan ja liitteet on lähetetty 19.5.2022 ja kokouksesta on tiedotettu samaan aikaan liiton verkkosivuilla.

Keski-Suomen liiton hallintosäännön 78 §:n mukaan esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset maakuntavaltuuston päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, elleivät erityiset syyt ole esteenä.

Kuntien edustajainkokous valitsi maakuntavaltuuston jäsenet ja varajäsenet kokouksessaan 9.9.2021. Edustajainkokouksen jälkeen kuntien valtuustot päättävät maakuntavaltuuston mahdollisista jäsenmuutoksista. Kunnat ovat ilmoittaneet seuraavista jäsenmuutoksista:

- Jyväskylän kaupunginvaltuusto on 31.1.2022 myöntänyt eron Mirva Keckmanille maakuntavaltuuston jäsenen tehtävästä ja valinnut hänen tilalleen Helinä Lähdesluoman.

Kuntalain 103 §:n mukaan valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa (39/58) valtuutetuista on läsnä. Kuntalain määräykset koskevat soveltuvin osin myös kuntayhtymiä.

Hallintosäännön 87 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, ellei maakuntavaltuusto toisin päättä.

Liite: Luettelo maakuntavaltuuston jäsenistä ja heidän henkilökohtaisista varajäsenistään.

Lisätietoja: Hanna Reini, hallintopäällikkö, p. 040 596 5993, hanna.reini(at)keskisuomi.fi

Maakuntavaltuuston puheenjohtajan ehdotus:

Kokouksen alussa kuullaan kotiseutulaulu.

Maakuntavaltuuston puheenjohtaja Riitta Mäkinen avaa kokouksen.

Todetaan

1. läsnä olevien valtuutettujen, esteen ilmoittaneiden valtuutettujen sekä läsnä olevien varavaltuutettujen määrä,
2. kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus,
3. maakuntahallituksen jäsenten ja muiden kokoukseen kutsuttujen läsnäolo sekä
4. että asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

Päätös: Maakuntavaltuuston puheenjohtaja Riitta Mäkinen avasi kokouksen.

Todettiin kokouksessa paikalla olevat maakuntavaltuuston jäsenet ja varajäsenet sekä muut osallistujat. Maakuntavaltuuston kokouksessa oli läsnä 51 varsinaista tai varavaltuutettua. Esteestä on ennakoon ilmoittanut 18 varsinaista tai varavaltuutettua. Lisäksi maakuntavaltuuston kokoukseen osallistui 10 maakuntahallituksen jäsentä, 2 tarkastuslautakunnan jäsentä, 9 Keski-Suomen liiton toimiston työntekijää sekä 5 muuta osallistujaa. Läsnäololuettelo on pykälän liitteenä.

Todettiin muutokset maakuntahallituksen kokoonpanossa. Esityslistalla mainitun muutoksen lisäksi Jyväskylän kaupunginvaltuusto on 30.5.2022 myöntänyt eron Juho Neuvoselle maakuntavaltuuston jäsenen tehtävästä ja valinnut hänen tilalleen Petri Laaksosen.

Todettiin, että kokous on laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen sekä että asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

2 § MAAKUNTAVALTUUSTON PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALITSEMINEN

Maakuntavaltuuston puheenjohtajan ehdotus:

Maakuntavaltuusto valitsee tälle kokoukselle kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Kari Parkkonen ja Petri Laaksonen.

3 § MAAKUNTAVALTUUSTON ÄÄNTENLASKIJOIDEN VALITSEMINEN

Maakuntavaltuuston puheenjohtajan ehdotus:

Maakuntavaltuusto valitsee tälle kokoukselle kaksi ääntenlaskijaa.

Päätös:

Ääntenlaskijoiksi valittiin Joni Parkkonen ja Milla Niinikoski.

4 § ESITTELYASIAT

1. Maakuntahallituksen puheenjohtajan puheenvuoro
 - Maakuntahallituksen puheenjohtaja Tahvo Anttila
2. Keski-Suomen liiton rahoitus
 - Aluekehitysjohtaja Pirjo Peräaho
3. Keski-Suomen maakuntakaava 2040
 - Vs. suunnittelujohtaja Hanna Kunttu ja maakunta-arkkitehti Liisa Bergius

Lisätietoa: Tahvo Anttila, maakuntahallituksen puheenjohtaja, p. 050 074 6571, tahvoanttila(at)gmail.com
Pirjo Peräaho, aluekehitysjohtaja, p. 040 591 0760, pirjo.peraaho(at)keskisuomi.fi
Hanna Kunttu, vs. suunnittelujohtaja, p. 040 591 5901, hanna.kunttu(at)keskisuomi.fi
Liisa Bergius, maakunta-arkkitehti, p. 040 590 2296, liisa.bergius(at)keskisuomi.fi

Maakuntavaltuuston puheenjohtajan ehdotus:

Kuullaan esittelyt edellä mainituissa asioissa.

Päätös:

Maakuntavaltuusto merkitsi asiat tietoonsa saatetuksi.

5 § KESKI-SUOMEN LIITON TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2021

MH 18.2.2022, § 13

Kuntalain 113 §:n mukaan kuntayhtymän tilikausi on kalenterivuosi. Maakuntahallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Maakuntahallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen maakuntavaltuuston käsiteltäväksi. Maakuntavaltuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kuntayhtymän tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti.

Keski-Suomen liiton tilinpäätöksen allekirjoittavat maakuntahallituksen jäsenet ja maakuntajohtaja.

Keski-Suomen liiton tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston, kuntalain ja kirjanpitolain soveltamisesta antamien ohjeiden mukaisesti.

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Keski-Suomen liiton vuoden 2021 tulos muodostuu seuraavasti:

Toimintatuotot	3 726 424 €
Toimintakulut	-3 897 081 €
Toimintakate	-170 657 €
Rahoitustuotot/-kulut	-15 507 €
Vuosikate	-186 164 €
Poistot ja arvonalentumiset	0 €
Tilikauden tulos	-186 164 €
Rahaston muutokset	74 303 €
Tilikauden alijäämä	-111 861 €

Tilikauden toimintatuottojen toteutuma oli 3,726 miljoonaa euroa (-2,6 % suhteessa talousarvioon). Tilikauden toimintakulujen toteutuma oli 3,897 miljoonaa euroa (-0,4 % suhteessa talousarvioon).

Jäsenkuntien maksuosuuksista jyvitettyt Keski-Suomen Kehittämisrahaston osuudet (yht. 700 000 €) toteutuivat sovitusti. Kehittämisrahastosta maksettiin avustuksia n. 772 000 euroa. Ylitys katetaan aiempien vuosien päättyneistä hankkeista vapautuneilla varoilla.

Rahoitustuottojen ja -kulujen osalta Keski-Suomen liitto joutui maksamaan negatiivisia talletuskorkoja noin 15 500 euroa. Negatiivisiin talletuskorkoihin ei oltu talousarviossa varauduttu, sillä niitä ei ole aiemmin jouduttu pankille maksamaan.

Tilikaudella varauduttiin 82 930 euron alijäämään. Tilikauden alijäämäksi muotoutui 111 861 euroa. Tilinpäätös ja toimintakertomus esitellään tarkemmin kokouksessa.

Tilinpäätösasiakirjat annetaan tilintarkastajien tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnan arvioitavaksi. Tilintarkastajien tilintarkastuskertomus ja tarkastuslautakunnan arviointikertomus esitetään maakuntavaltuustolle tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä.

Liitteet: Keski-Suomen liiton tilinpäätös ja toimintakertomus 2021

Lisätietoja: Pekka Hokkanen, maakuntajohtaja, p. 040 595 0016, pekka.hokkanen(at)keskisuomi.fi
Hanna Reini, hallintopäällikkö, p. 040 596 5993, hanna.reini(at)keskisuomi.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

1. esittää maakuntavaltuustolle, että rahastojen lisäys -tilille kirjataan kehittämisrahaston rahastosiirto 700 000 euroa ja että rahastojen vähennys -tilille kirjataan kehittämisrahaston nettokulut 774 303 euroa.
2. esittää maakuntavaltuustolle, että tilikauden alijäämä 111 861 euroa kirjataan taseen tilikauden yli-/alijäämätilille.
3. hyväksyy ja allekirjoittaa vuoden 2021 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen ja jättää sen tilintarkastajille tarkastettavaksi.
4. saattaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 2021 tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen maakuntavaltuustolle käsiteltäväksi.
5. valtuuttaa liiton toimiston tekemään tilinpäätökseen teknisluontoisia tarkistuksia ja korjauksia.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

TLK 13.4.2022, § 22

Maakuntahallitus on käsitellyt tilinpäätöksen 2021 kokouksessaan 18.2.2022 ja päättänyt jättää sen tilintarkastajien ja tarkastuslautakunnan sekä edelleen maakuntavaltuustolle käsiteltäväksi.

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat.

Kuntalain 123 §:n mukaan tilintarkastajan on viimeistään toukokuun loppuun mennessä tarkastettava julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Kokoukseen on kutsuttu päävastuullinen tilintarkastaja BDO Auditor Oy:stä esittelemään tilintarkastuksen loppuraportti 2021.

Kuntalain 125 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (*tilivelvollinen*) myöntää vastuuvapaus.

Jos tilintarkastaja havaitsee, että kunnan hallintoa ja taloutta on hoidettu vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen, tilintarkastuskertomuksessa on tehtävä asiasta tilivelvolliseen kohdistuva muistutus. Muistutusta ei voida kohdistaa valtuustoon.

Tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selitys sekä hallituksen lausunto. Valtuusto päättää toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan valmistelu, tilintarkastuskertomus ja siinä tehty muistutus antavat aihetta.

Lisätietoja: Heidi Rimpilä, BDO Audiator Oy, p. 050 553 8038, heidi.rimpila[at]bdo.fi
Hanna Reini, hallintopäällikkö, p. 040 596 5993, hanna.reini[at]keskisuomi.fi

Puheenjohtajan ehdotus:

Tarkastuslautakunta

1. kuulee selostuksen ja merkitsee tilintarkastuskertomuksen ja loppuraportin tilintarkastuksesta tilikaudelta 2021 tiedoksi,
2. esittää maakuntavaltuustolle, että
 - 2.1 tilintarkastuskertomus vuoden 2021 hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tarkastuksesta merkitään tiedoksi,
 - 2.2 yhtymähallituksen laatima tilinpäätös 2021 hyväksytään ja
 - 2.3 toimielinten jäsenille ja tilivelvollisille viranhaltijoille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 2021.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

MV 3.6.2022, § 5

Liitteet: Keski-Suomen liiton tilinpäätös ja toimintakertomus 2021

Lisätietoja: Pekka Hokkanen, maakuntajohtaja, p. 040 595 0016, pekka.hokkanen(at)keskisuomi.fi
Hanna Reini, hallintopäällikkö, p. 040 596 5993, hanna.reini(at)keskisuomi.fi

Maakuntahallituksen esitys:

Maakuntahallitus

1. esittää maakuntavaltuustolle, että rahastojen lisäys -tilille kirjataan kehittämisrahaston rahastosiirto 700 000 euroa ja että rahastojen vähennys -tilille kirjataan kehittämisrahaston nettokulut 774 303 euroa.
2. esittää maakuntavaltuustolle, että tilikauden alijäämä 111 861 euroa kirjataan taseen tilikauden yli-/alijäämätilille.
3. saattaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 2021 tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen maakuntavaltuustolle käsiteltäväksi.

Tarkastuslautakunnan esitys:

Tarkastuslautakunta

4. esittää maakuntavaltuustolle, että
 - 4.1 tilintarkastuskertomus vuoden 2021 hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tarkastuksesta merkitään tiedoksi,
 - 4.2 yhtymähallituksen laatima tilinpäätös 2021 hyväksytään ja
-

4.3 toimielinten jäsenille ja tilivelvollisille viranhaltijoille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 2021.

Päätös: Kuultiin valtuustoryhmien ryhmäpuheenvuorot. Ryhmäpuheenvuorojen jälkeen päätösehdotukset hyväksyttiin.

6 § ARVIOINTIKERTOMUS 2021

Tarkastuslautakunta 19.1.2022, § 5

Keski-Suomen liiton hallintosäännön 63 §:n mukaan kuntayhtymän hallinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta muodostavat yhdessä kattavan valvontajärjestelmän. Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja kuntalain ja tämän hallintosäännön mukaisesti.

Keski-Suomen liiton hallintosäännön 65 §:n mukaan arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain maakuntavaltuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa maakuntavaltuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana maakuntavaltuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

Tarkastuslautakunta esittää maakuntavaltuustolle ehdotuksen toimenpiteistä, joihin sen valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aihetta.

Lisätietoja:

Anne Härkönen, p. 040 591 0730, anne.harkonen(at)keskisuomi.fi

Puheenjohtajan ehdotus:

Suunnitellaan vuoden 2021 arviointikertomusta. Käydään läpi vuoden 2021 tavoitteet, muotoillaan väliotsikot ja suunnitellaan tarkastuskertomuksen rakennetta.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunta 16.2.2022, § 11

Puheenjohtajan ehdotus:

Jatketaan arviointikertomuksen kirjoittamista.

Päätös:

Lautakunnan jäsenet valmistelevat sovitut osuutensa 11.3.2022 mennessä. Arviointikertomuksen kirjoittamista jatketaan seuraavassa kokouksessa.

Tarkastuslautakunta 16.3.2022, § 17

Puheenjohtajan ehdotus:

Jatketaan arviointikertomuksen kirjoittamista.

Päätös:

Lautakunnan jäsenet valmistelevat omien osuuksiensa arvioinnit 1.4.2022 mennessä. Koko kertomus käydään yhdessä läpi seuraavassa kokouksessa.

Tarkastuslautakunta 13.4.2022, § 23

Puheenjohtajan ehdotus:

Jatketaan arviointikertomuksen valmistelua.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin. Tehdään viimeiset korjaukset 25.4.2022 mennessä.

Tarkastuslautakunta 13.5.2022, § 28

"Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisenä pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista." (Kuntalaki, §121)

Puheenjohtajan ehdotus:

Laaditaan valtuustokäsittelyä varten suunnitelma arviointikertomuksen esityksestä.

Päätös:

Laadittiin suunnitelma arviointikertomuksen esityksestä ja päätettiin lähettää arviointikertomus tiedoksi maakuntavaltuustolle.

MV 3.6.2022, § 6

Liite:

Arviointikertomus 2021

Lisätietoja:

Juha Suonperä, tarkastuslautakunnan puheenjohtaja, p. 045 266 8089,
juha.suonpera(at)gmail.com
Anne Härkönen, toimisto- ja henkilöstösihteeri, p. 040 591 0730,
anne.harkonen(at)keskisuomi.fi

Tarkastuslautakunnan esitys:

Maakuntavaltuusto kuulee esityksen arviointikertomuksesta 2021 ja toteaa arviointikertomuksen tietoonsa saatetuksi.

Päätös:

Kuultiin tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Juha Suonperän esitys vuoden 2021 arviointikertomuksesta. Maakuntavaltuusto merkitsi asian tietoonsa saatetuksi.

7 § SIDONNAISUUSILMOITUKSET

Tarkastuslautakunta 9.11.2021 § 29

Kuntalain 84 §:n mukaan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudesta sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Tarkastuslautakunta voi tarvittaessa kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta.

Kuntayhtymän on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jolle salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan luottamustoimen tai tehtävän päättyessä henkilöä koskevat tiedot on poistettava rekisteristä ja tietoverkosta.

Keski-Suomen liitossa sidonnaisuusilmoitukset koskevat tarkastuslautakunnan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa, hallituksen jäseniä ja varajäseniä, valtuuston puheenjohtajia, maakunnan yhteistyöryhmän puheenjohtajaa sekä viranhaltijoita.

Lisätietoa: Anne Härkönen, p. 040 591 0730, anne.harkonen(at)keskisuomi.fi

Puheenjohtajan ehdotus:

Pyydetään sidonnaisuusilmoitukset asianomaisilta henkilöiltä sidonnaisuusrekisteri.fi -palvelussa 17.12.2021 mennessä.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunta 19.1.2022, § 4

Tarkastuslautakunta on saanut 17.12.2021 mennessä pyydetyt sidonnaisuusilmoitukset.

Tarkastuslautakunta tarkastaa sidonnaisuusilmoitukset ja julkaisee tiedot sidonnaisuusrekisteri.fi -palvelussa.

Lisätietoja: Anne Härkönen, p. 040 591 0730, anne.harkonen(at)keskisuomi.fi

Puheenjohtajan ehdotus:

Tarkastuslautakunta tarkastaa sidonnaisuusilmoitukset sidonnaisuusrekisteri.fi -palvelussa.

Tarkastuslautakunta saattaa sidonnaisuustiedot maakuntavaltuustolle tiedoksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

MV 3.6.2022, § 7

Linkit: <https://keskisuomi.sidonnaisuusrekisteri.fi/browse>

Lisätietoja: Anne Härkönen, toimisto- ja henkilöstösihteeri, p. 040 591 0730,
anne.harkonen(at)keskisuomi.fi

Tarkastuslautakunnan esitys:

Maakuntavaltuusto merkitsee sidonnaisuudet tietoonsa saatetuksi.

Päätös: Maakuntavaltuusto merkitsi asian tietoonsa saatetuksi.

8 § TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN 2022 MUKAUTUS

MH 22.4.2022, § 31

Maakuntavaltuusto hyväksyi kokouksessaan 3.12.2022 Keski-Suomen liiton talousarvion ja taloussuunnitelman vuodelle 2022 (§ 38).

Keski-Suomen liiton tilinpäätös 2021 osoitti 111 860 euroa alijäämää. Alijäämä myötä taseeseen muodostui kertynyttä alijäämää 70 400 euroa. Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.

Keski-Suomen liitto palasi rahoitusta välittäväksi toimeilimeksi Uudistuva ja osaava Suomi EU:n alue- ja rakennepoliitikan ohjelmakaudelle 2021–2027. Rahoitusta välittävillä toimeilimillä osoitetaan tehtävän hoitoon teknistä tukea. 31.3.2022 saapuneessa teknisen tuen päätösehdotuksessa Keski-Suomen liitolle osoitetun teknisen tuen määrä oli talousarviossa ennakoitua alhaisempi.

Keski-Suomen liiton talouteen vaikuttavien muutosten myötä toimisto on valmistellut mukautettua talousarviota ja taloussuunnitelmaa 2022.

Talousarvion mukautus ei edellytä jäsenkuntien vuoden 2022 maksuosuuksien nostamista, vaan se katetaan liiton kuluja sopeuttamalla.

Liitteet: Talousarviomuutos

Lisätietoja: Pekka Hokkanen, maakuntajohtaja, p. 040 595 0016, pekka.hokkanen(at)keskisuomi.fi
Hanna Reini, hallintopäällikkö, p. 040 596 5993, hanna.reini(at)keskisuomi.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

1. esittää maakuntavaltuustolle, että valtuusto hyväksyy mukautetun talousarvion ja taloussuunnitelman 2022 ja
2. antaa toimistolle valtuudet tehdä asiakirjaan teknisluonteisia muutoksia.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

MV 3.6.2022, § 8

Liitteet: Mukautettu talousarvio

Lisätietoja: Pekka Hokkanen, maakuntajohtaja, p. 040 595 0016, pekka.hokkanen(at)keskisuomi.fi
Hanna Reini, hallintopäällikkö, p. 040 596 5993, hanna.reini(at)keskisuomi.fi

Maakuntahallituksen esitys:

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan Keski-Suomen liiton mukautetun talousarvion 2022 ja taloussuunnitelman 2022–2024.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

9 § MAAKUNTAVALTUUSTOALOITE: BIOKAASUN TULEVAISUUS LIIKENNEPOLITTOAINEENA VARMISTETTAVA

MH 18.2.2022, § 14

Maakuntavaltuuston kokouksessa 28.5.2021 Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä jätti maakuntavaltuustoaloitteen: Biokaasun tulevaisuus liikennepolttoaineena varmistettava.

Keski-Suomessakin vahvasti edistetty, kotimainen, kiertotaloutta parhaimmillaan edustava sekä ilmastoystävällinen biokaasu uhkaa jäädä EU:n ilmastopolitiikan uhriksi henkilöautoliikenteessä. Autonvalmistajat ovat jo ryhtyneet vähentämään kaasuautojen kehittämistä, mikä on suoraa seurausta EU:n henkilöajoneuvojen CO₂-päästöjä koskevasta sääntelystä. Siinä asetetaan rajoja uusien autojen hiilidioksidipäästöille. Ongelma tulee siitä, että kaasuautojen päästöt lasketaan ns. pakoputken päästä ja vieläpä vain maakaasun päästöjen mukaan. Biokaasulla ajaminen ei kuitenkaan lisää ilmahan hiilidioksidipäästöjä lainkaan, kun otetaan huomioon sen koko elinkaari. Ajoneuvovaihtoehtoista puhuttaessa biokaasulla ajaminen onkin ilmastotavoitteiden saavuttamisen kannalta erittäin suotava ratkaisu. Nyt vaikuttaa vahvasti siltä, että EU on ajamassa epäviisaalla toiminnalla tämän ilmastoystävällisen, edullisen ja kaiken lisäksi kotimaisen polttoaineen käyttöä alas ja luottamassa yksin täyssähkö- ja hydridi-autoihin.

Keski-Suomen liiton strategiseen kärkeen, biotalouteen, sisältyy tavoite kiertotalouden ja resurssiviisauden edistämisestä. Tähän puolestaan on sisältynyt myös biokaasun käytön edistäminen. Biokaasun merkitys maakunnallemme on siten tunnustettu ja tunnistettu ja maakunnassa on tehty uraauurtavaa työtä biokaasun kehittämisessä. Kaiken tämän ei soisi valuvan hukkaan eikä erinomaisen ympäristöystävällisen polttoaineen käyttömahdollisuuksien heikentyvän.

Esitämme, että Keski-Suomen liitto tehostaa entisestään aktiivista toimintaa ja yhteistyötä muiden maakuntien liittojen ja alan järjestöjen kanssa niin valtakunnallisella kuin EU-tasolla biokaasun käytön jatkumahdollisuuksien turvaamiseksi niin henkilö- kuin muussakin liikenteessä sekä hyödyntämiseksi muutenkin.

Vastaus maakuntavaltuustoaloitteeseen:

Tausta

Keski-Suomessa on vahva, kehittymässä oleva biokaasuekosysteemi. Keski-Suomessa on määrätietoisesti edistetty biokaasun tuotantoa, jakelua ja liikennekäyttöä. Tällä hetkellä biokaasun jakelua on viidessä pisteessä ja ainakin kaksi uutta jakeluasemaa on valmisteilla. Tilastojen valossa Keski-Suomi näyttää positiivisesti, Keski-Suomessa on 5 % kaikista Suomen liikennekäytössä olevista henkilöautoista (Traficom ajoneuvotietokanta 28.1.2022) ja 6,6 % kaikista kaasukäyttöisistä henkilöautoista. Tämä siitä huolimatta, että Keski-Suomessa ei ole kaasuverkkoa ja yhtä jakeluasemaa lukuun ottamatta (Gasumin asema Jyväskylässä) jaettava kaasu on paikallisesti tuotettua biokaasua.

Keski-Suomessa on vuoden 2021 alussa valmistunut [selvitys](#) biokaasun tuotannon potentiaalista ja investointitarpeista biokaasun tuotannon lisäämiseksi. Jos biokaasupotentiaali (noin 0,5 TWh) saataisiin tuotantoon, voitaisiin sillä kattaa hieman vajaa 20 % tieliikenteen energiantarpeesta. Samalla voitaisiin vahvistaa aluetaloutta ja luoda uusia työpaikkoja.

Toimenpiteet

Biokaasun tuotantoa ja käyttöä eri muodoissa, kuten liikenteessä, on Keski-Suomen liitossa pyritty edistämään niin alueellisella, kansallisella kuin EU-tasolla. Keski-Suomi on mukana kiertotalouteen liittyvässä [Circwaste -hankkeessa](#). Hankkeen yhteistyöryhmän laatiman ja vuonna 2021 päivitetyn [tiekartan](#) yhtenä painopisteenä on biohajoavat jätteet, biokaasu ja ravinteiden kierto. Tavoitteena on lisätä biokaasun tuotantoa ja erityisesti liikennekäyttöä. Jyväskylän kaupungin edustajien toiveesta järjestettiin tapaaminen joukkoliikennehankintaan liittyen biokaasun jakelijoille. Lisäksi järjestettiin laajemmalla yleisölle suunnattu [Kestävää logistiikkaa Keski-Suomeen tilaisuus](#) 7.5.2021, missä tuotiin esiin biokaasun mahdollisuuksia etenkin raskaan liikenteen polttoaineena.

[Suomen Biokierto ja Biokaasu ry](#) (SBB) on asiantunteva biokaasualan edunvalvoja, mikä tekee paljon vaikuttamistyötä myös EU-tasolla. Kehittämispäällikkö Pakarinen on mukana SBB:n biokaasuvaliokunnassa. Toimikausi jatkuu toukokuuhun 2022 saakka. SBB on jäsenenä mm. Euroopan biokaasuyhdistyksessä (European Biogas Association, EBA) ja eurooppalaisessa kaasun liikennekäyttöä edistävässä yhdistyksessä NGVA-Europessa. SBB:n kautta on voitu osallistua lukuisten biokaasun tuotantoa ja käyttöä edistävien lausuntojen laatimiseen ja kansallisten biokaasuskenaarioiden määrittelyyn. SBB:n kantaa on kysytty myös esimerkiksi Suomen ehdotukseen kaasuautojen huomioinnista osana henkilö- ja pakettiautoja koskevaa CO₂-raja-arvoasetusta (Komissio esitti asetukseen muutoksia osana 55-valmiuspakettia 14.7.2021). Suomi kannattaa komission ehdotusta raja-arvojen kiristämisestä. Lisäksi katsotaan, että asetuksen jatkokäsittelyssä tulisi pyrkiä vaikuttamaan siihen, että kaasukäyttöisten henkilö- ja pakettiautojen valmistamista kannattaisi edelleen jatkaa esitettyjen raja-arvojen kunnianhimesta tinkimättä. Osallistuminen SBB:n toimintaan mahdollistaa alan seuraamisen ja siihen vaikuttamisen kansallisesti ja EU-tasolla.

Vähäpäästöisten ajoneuvojen hankintadirektiivi tuli voimaan elokuussa 2021. Henkilö- ja pakettiautokokoluokassa biokaasukäyttöisiä ajoneuvoja ei lasketa vähäpäästöisiksi, sen sijaan busseissa biokaasu lasketaan mukaan. Sähköbusseille on oma, sitova tavoite. Keski-Suomen liiton edustaja on osallistunut Motivan Vähäpäästöiset liikenteen hankinnat -kehittäjäryhmään.

Biokaasun tuotannon ja käytön edistämiseksi on tehty yhteistyötä Pirkanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakunnan liittojen kanssa. Keski-Suomen ELY-keskus järjesti loppuvuodesta 2021 tilaisuuden kuntien elinkeino- ja maaseututoimijoille liittyen maaseudun RRF-tukiin, joista oli mahdollisuus saada rahoitusta myös biokaasuinvestointeihin. Keski-Suomen liitto osallistui tilaisuuden järjestelyihin.

Keski-Suomen liitto on osatoteuttajana Euroopan Horisontti hankehakemuksessa Biogas4EU. Hankkeen tarkoituksena on edistää biokaasun tuotantoa ja käyttöä ja levittää hyviä käytäntöjä alueiden välillä. Rahoituspäätöstä odotetaan kesällä 2022. Keski-Suomen liitto on myös osallistunut yhteiseen kannanottoon WFEO maakuntien kesken Euroopan komissiolle. Tässä kannanotossa on tuotu esiin myös biokaasuun liittyviä haasteita ja mahdollisuuksia.

Keski-Suomen liitto tekee biokaasuun liittyvää viestintää esimerkiksi [Biokaasu Keski-Suomi](#) Facebook-sivulla. Vuoden 2021 aikana on julkaistu myös [Biokierto ja Biokaasu lehdessä](#) artikkeli Keski-Suomen biokaasun edistämistyöstä.

Keski-Suomessa monet TKI-toimijat kehittävät biokaasun tuotantoa ja käyttöä. Jyväskylän ammattikorkeakoulu BioPaavo on järjestänyt biokaasuun liittyviä työpajoja alan toimijoille. VTT, JAMK ja Luonnonvarakeskus ovat käynnistäneet Keski-Suomen liiton myöntämällä EU-rahoituksella Hajautettu biometaanin resurssitehokas tuotanto Keski-Suomessa-hankkeen. Biokaasuteknologiaan linkittyy myös Jyväskylän yliopiston ja Luken Kiertotalouden ekosysteemi (KIRE): jäte- ja sivuvirrat raaka-aineiksi-hanke.

Jatkotoimenpiteet

Tällä hetkellä Keski-Suomessa on käytössä noin 10 % biokaasun tuotannon potentiaalista. Biokaasua käytetään sähkön ja lämmön tuotantoon ja enenevässä määrin myös liikenteen polttoaineena. Biokaasualalla nähdään biokaasun mahdollisuuksia tulevaisuudessa erityisesti raskaassa liikenteessä, laivaliikenteessä ja teollisuudessa. Pienemmän mittakaavan tuotannossa mahdollisuuksia on myös sähkön ja lämmön tuotannossa. On mahdollista, että erityisesti henkilöautokannassa sähköautot yleistyvät tulevaisuudessa ja kaasukäyttöiset ajoneuvot jäävät pienempään rooliin. Keski-Suomen liitto ja SBB tekevät kuitenkin vaikuttamistyötä biokaasun käytön mahdollisuuksien säilymiseksi myös henkilöautoliikenteessä. On kuitenkin huomioitava erilaiset ohjaukset ja reunaehdot (kansalliset ja EU-tason) ja varauduttava siihen, että etenkin henkilöautokokoluokassa biokaasun käyttö ei merkittävästi kasva. Suuremmat käyttövolyymit tulevat kuitenkin esimerkiksi busseista ja raskaasta liikenteestä. Raskaan liikenteen osalle on myös valmisteilla kiristyviä CO₂-päästöstandardeja ja niihin vaikuttamiseen täytyy jatkossa kiinnittää huomioita. Samoin on huomioitava biokaasun mahdollisuudet muissa käyttökohteissa, kuten teollisuudessa, sekä biokaasun integroituminen osaksi muuta energiajärjestelmää ja tulevaisuudessa myös esimerkiksi hiilidioksidin talteenottoon, vetyyn ja sähköpolttoaineisiin liittyvät mahdollisuudet.

Uuden maakuntastrategian mukaisesti Keski-Suomen kasvun kärkinä ovat bio- ja kiertotalous, uudistuva teollisuus ja hyvä vointi. Yhtenä kehittämiskohteena bio- ja kiertotaloudessa on biokaasun valmistus ja jakelu sekä markkinoiden kehittäminen muun muassa bussiliikenteen, raskaan liikenteen ja työkoneiden tarpeisiin. Biokaasuun liittyvä kehitystyö Keski-Suomessa siis jatkuu.

Strategia ohjaa myös alueellista EU-rahoitusta, joten biokaasuun liittyvää kehittämisrahoitusta on saatavilla. Keski-Suomen strategiassa on myös kunnianhimoinen hiilineutraali Keski-Suomi 2030 tavoite. Biokaasun mahdollisuudet on tunnistettu yhtenä aluetalouden monipuolistamisen keinona myös Keski-Suomen oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) alueellisessa suunnitelmassa.

Biokaasu on tullut jakeluvaihteen piiriin vuoden 2022 alusta ja tämän nähdään tuovan mahdollisuuksia biokaasualalle. Toisaalta biokaasun käyttäminen jakeluvaihteen voi tuoda rajoituksia biokaasun tuotantoon myönnettäviin investointitukiin. Circwaste -hankkeessa tullaan teettämään biokaasuun liittyvä selvitys vuonna 2022. Tämän selvityksen tarkoituksena on esimerkiksi nostaa esiin eri kokoluokan biokaasuinvestointeihin liittyviä tukimahdollisuuksia ja toisaalta myös tukimahdollisuuksia rajaavia asioita. Keski-Suomen ELY-keskuksen kanssa on suunnitteilla yhteisen, erityisesti tukimahdollisuuksiin liittyvä biokaasutilaisuuden järjestäminen.

Lisätietoja: Outi Pakarinen, kehittämispäällikkö, p. 040 595 0018, outi.pakarinen(at)keskisuomi.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

1. antaa edellä olevan vastauksen maakuntavaltuustoaloitteeseen ja
2. esittää maakuntavaltuustolle, että edellä oleva maakuntavaltuustoaloite on käsitelty loppuun.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Käsittelyn ajaksi linjoille liittyi kehittämispäällikkö Outi Pakarinen Keski-Suomen liitosta.

MV 3.6.2022, § 9

Lisätietoja: Pirjo Peräaho, aluekehitysjohtaja, p. 040 591 0760, pirjo.peraaho(at)keskisuomi.fi

Maakuntahallituksen esitys:

Maakuntavaltuusto merkitsee tiedoksi yllä olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen ja päättää, että asia on loppuun käsitelty.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

10 § MAAKUNTAVALTUUSTOALOITE: TOISEN ASTEEN KOULUTUS HAASTAA YHTEISTYÖHÖN

MH 18.2.2022, § 15

Vasemmiston valtuustoryhmä jätti maakuntavaltuuston kokouksessa 28.5.2021 seuraavan valtuustoaloitteen: Toisen asteen koulutus haastaa yhteistyöhön - Keski-Suomen liitto yhteisen neuvonpidon kokoonkutsujaksi.

”Vasemmiston valtuustoryhmän mielestä Keski-Suomen lukio- ja ammatillisen koulutuksen resurssit tulee hajauttaa alueellisesti koko maakunnan mitassa yhteistyöverkostoksi niin, että turvataan toisen asteen oppilaiden koko ikäluokalle mahdollisuudet rakentaa sellainen opinpolku ja tutkinto, jota jatko-opiskelu tai työelämä edellyttää. Oppilaitosten vahvempi verkostoituminen ja yhteistyö nostaisi maakunnan osaamistasoa ja antaisi nuorille mahdollisuudet kouluttautua omassa maakunnassa ja jopa omassa kotikunnassa.

Ensimmäinen ikäluokka, 2005 syntyneet peruskoulun viimeisen luokan oppilaat pääsevät aloittamaan jo tänä syksynä lukio- ja ammattiopinnot laajennettuna oppivelvollisuuskoulutuksena. Nuorten koulutuksellista tasa-arvoa edistävää ja syrjäytymistä ehkäisevää maksutonta koulu-uudistusta vasemmisto on ajanut jo pitkään. Vasemmiston puheenjohtajan, opetusministeri Li Anderssonin paimentamana uudistus saatiin viimein maaliin alkuvuodesta 2021.

Keski-Suomessa toisen asteen oppilaitosverkosto käsittää parikymmentä lukiota. Ammatillisia oppilaitoksia ovat Gradia Jyväskylässä ja Jämsässä sekä Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto Äänekoskella, Saarijärvellä, Viitasaarella ja Laukaassa. Pienimmät lukiot haluavat sinnitellä tiukasti itsenäisinä, esimerkiksi Kinnulan lukio, jossa vahvuus on 30 opiskelijaa. Kinnulassa kaivataan ammattikoulu-yhteistyötä. Mm. Jämsässä taas huolta kannetaan lukion säilymisestä 3-sarjaisena. Lasten määrä on vahvassa laskussa ja lisäksi uudistuksen ilmaiset koulumatkat saattavat houkutella yhä voimallisemmin nuoria hakeutumaan isompiin kaupunkilukioihin, pelkäävät kunnanisät. Pienlukioiden huoli on ymmärrettävä, sillä lukiolla on iso merkitys kunnan imagon mutta myös opettajarekrytoinnin kannalta. Pienessä kunnassa peruskoululla ja lukiolla on usein yhteiset opettajat.

Lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten yhteistyö voisi olla vaikkapa yhteisiä koulutuksia, verkkokursseja tai pienlukiolle tukena yksittäisiä luentoja. Kaksoistutkintojen suorittaminen tulisi tehdä joustavaksi ja siihen tulisi nuoria kannustaa. Paikallisesti yhteistyötä on mahdollista kehittää myös elinkeinoelämän suuntaan. Tähän liittyen Keski-Suomen vasemmiston valtuustoryhmä esittää esittää kuntiin yhteistä sopimusta siitä, että kunnat ja niiden hankintojen pääurakoitsijat sitoutuvat tarjoamaan työssäoppimisen paikkoja opiskelijoille. Nyt niiden puute on hälyttävä este monen nuoren valmistumiselle.

Kuntien ja oppilaitosten yhteinen neuvonpito toisen asteen koulutuksen uudistuksesta ja alueellisesta verkostoitumisesta on enemmän kuin tarpeen. Vasemmiston valtuustoryhmän mielestä neuvottelujen koolle kutsujaksi luontevin taho on kuntien ja maakunnan edunajaja ja aluepolitiikasta vastaava Keski-Suomen liitto.

Vasemmiston valtuustoryhmä”

Vastaus maakuntavaltuustoaloitteeseen:

Maan hallitus on antanut eduskunnalle 8.4.2021 koulutuspoliittisen selonteon. Selonteossa määritellään myös toisen asteen koulutuksen tavoitetilaa ja uudistumistarpeita. Kokonaisvaltaisella toisen asteen koulutuksen toimintatapojen ja rakenteiden uudistamisella on tarkoitus vastata yleissivistäviin ja ammatillisiin tavoitteisiin ja vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta sekä saavutettavuutta. Teknologia, digitaaliset ratkaisut sekä

erilaisten oppimisympäristöjen kehittäminen korostuvat. Koulutuksen järjestäjiä kannustetaan muodostamaan nykyistä laajempia kokonaisuuksia ja tiivistämään yhteistyötä työelämän kanssa. Tämä työ osaltaan edistää aloitteessa esille nostettuja toimia.

Keski-Suomen liiton arvion mukaan maakunnallisessa yhteistyössä on jo nyt useita hyviä käytäntöjä toimijoiden ja yritysten kesken. Yhteistyö kuntayhtymissä kuntien kanssa on jatkuvaa. Vaihtelua eri toisen asteen kouluttajien toiminnassa kuitenkin on. Maakunnan suurin toisen asteen kouluttaja Gradia on nimennyt kullekin omistajakunnalleen kuntayhdyshenkilön vastaamaan kunnan elinkeinoelämältä tuleviin osaamisen kehittämisen tarpeisiin ja harjoittelukysymyksiin. Samoja käytäntöjä on muillakin. Lukiokoulutuksessa ja erityisesti sen digitalisoitumisen ja kurssitarjottimen kehittämisessä on yhteisiä kehittämisen tarpeita. Huoli pienten lukioiden ja jopa yläkoulujen toimintamahdollisuuksista on aiheellinen.

Keski-Suomen liitto organisoii maakunnallisen sivistysjohtajien verkoston toimintaa. Liitolla on merkittävä rooli maakunnallisessa tulevaisuustyössä ja osaamisen ennakointiryhmässä. Keski-Suomen liitto on aloittanut 1.1.2022 yhdessä Keski-Suomen kuntien kanssa maakunnallisen sivistysstrategian valmistelun. Hyvinvointialueen myötä sivistyksestä tulee kunnille niiden merkittävin toimiala. Strategia nostaa esille niitä keskeisiä kehittämisen alueita ja yhteistyön tarpeita, joita nousee esille muuttuvan väestörakenteen, koulutuksen digitalisoituminen ja jatkuvan oppimisen tarpeista. Kuntien toiveesta strategiatyö sisältää perusasteen koulutuksen ohella toisen asteen koulutuksen. Myös lukiokoulutuksen kehittämistyötä aloitetaan.

Keski-Suomen liitto jatkaa työtä valtuustoaloitteessa mainittujen teemojen edistämiseksi kansallisissa ja maakunnallisissa työryhmissä ja verkostoissa. Keski-Suomen sivistysstrategia toimenpide-esityksineen valmistuu syksyyn mennessä. Keski-Suomen liitto järjestää yhdessä Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian kanssa aloitteessa esitetyn maakunnan yhteisen neuvonpidon.

Lisätietoja: Kari Pirinen, kehittämispäällikkö, p. 040 720 6918, kari.pirinen(at)keskisuomi.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

1. antaa edellä olevan vastauksen maakuntavaltuustoaloitteeseen ja
2. esittää maakuntavaltuustolle, että edellä oleva maakuntavaltuustoaloite on käsitelty loppuun.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Käsittelyn ajaksi linjoille liittyi kehittämispäällikkö Kari Pirinen Keski-Suomen liitosta.

MV 3.6.2022, § 10

Lisätietoja: Kari Pirinen, kehittämispäällikkö, p. 040 720 6918, kari.pirinen(at)keskisuomi.fi

Maakuntahallituksen esitys:

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että edellä oleva valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

11 § MAAKUNTAVALTUUSTOALOITE: KAIVOSLAIN UUDISTUSTA KIIREHDITTÄVÄ!

MH 18.3.2022, § 23

kuntavaltuuston kokouksessa 28.5.2021 vasemmiston valtuustoryhmä jätti maakuntavaltuustoaloitteen: Kaivoslain uudistusta kiirehdittävä! Kaivostoiminta uhkaa Päijännettä ja Putkilahden arvokasta luontoa.

”Vasemmiston valtuustoryhmä esittää, että Keski-Suomen liitto ottaa vahvasti kantaa Päijänteen alueella vireillä oleviin kaivosvaraus- ja malminetsintähankkeisiin ja myös kiirehtii kaivoslain uudistusta. Nykyinen kaivoslaki on vuodelta 2011, mutta silti siinä on oleellisia korjaustarpeita, mm. kunnilla tulisi olla aidosti vaikutusmahdollisuudet sekä malminetsintä- että kaivoslupavaiheessa. Varsinaista lupaa myönnettäessä kaivosalueen suhde muuhun maankäyttöön tulisi selvittää laajaan osallisuuteen perustuen.

Kansainvälisten kaivosyhtiöitten hankkeet ulottuvat jo myös Keski-Suomeen. Kanadalainen kaivosjätti Mawson on jo hakenut malminetsintälupaa Korpilahden Putkilahden alueelle. Kultaa ja sinkkiä yhtiö etsii Putkilahden kylän itäpuolelta Vatsa-nimiseltä alueelta. Siitä on Ylisjärven kautta suora yhteys Päijänteeseen.

Putkilahden kyläseura on erittäin huolissaan ja se on jättänyt muistutuksen malminetsintähakemuksesta. Erityisesti huolta on kaivostoiminnan vaikutuksesta vesistöihin, Ylisjärveen, Päijänteeseen ja Hauhajärveen. Malminetsintäalue Vatsa on kooltaan noin 370 hehtaaria. Päinvastoin kuin yhtiö hakemuksessaan esittää, alueella on erityisiä luontoarvoja ja luonnonsuojelualueita sekä metsälain suojaamia pienvesiä, puroja, lampia ja lähteitä noin 20 hehtaarin alalla. Malminetsintäalueeseen kuuluu myös soidensuojeluohjelmakohteita ja Finiba-alueita, jotka ovat kansallisesti merkittäviä uhanalaisten, silmälläpidettävien ja kansainvälisten erityisvastuun lintulajien pesimis- tai kerääntymisalueita.

Kyse on myös kaivostoiminnan vaikutuksesta Päijänteen veden laatuun. Putkilahden kaivoshanke yhdessä etelämpänä Asikkalan malminetsintävarauksen kanssa aiheuttaa ison riskin Päijänteen veden laadulle. Päijänne on pääkaupunkiseudun asukkaiden juomavesilähde. Keski-Suomelle Päijänne on kesäasutuksen, matkailun ja virkistykseen sekä kalastuksen kannalta erinomaisen tärkeä järvi.”

Vastaus maakuntavaltuustoaloitteeseen:

Tausta

Sanna Marinin hallituksen ohjelmassa on sitouduttu kaivoslainsäädännön uudistamiseen. Hallitusohjelman perusteella työ- ja elinkeinoministeriön käynnistämä kaivoslain uudistamishanke on valmistelussa. Uudistuksen tavoitteena on parantaa kaivosten ympäristönsuojelua ja toimintaedellytyksiä. Lisäksi hallitus haluaa vahvistaa kaivosten hyväksyttävyyttä paikallisesti ja asianosaisten vaikutusmahdollisuuksia. Helmikuussa 2020 aseteussa kaivoslakityöryhmässä on edustettuina 18 eri sidosryhmää, mm. maakunnat.

Hallituksen esityksestä, jonka pohjana on kaivoslakityöryhmässä kesällä 2021 esitelty luonnos, on käyty poliittisia neuvotteluja. Hallituspuolueet pääsivät sopuun lakiuudistuksen sisällöstä helmikuussa 2022 ja useaan kertaan siirtynyt lakiuudistus on nyt lausuntokierroksella. Eri tahot voivat ottaa kantaa luonnokseen hallituksen esitykseksi kaivoslain muuttamiseksi.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, Tukes, myönsi malminetsintäluvan kanadalaisyhtiö Mawsonille joulukuussa 2021. Lupa koski kullaa ja sinkkiä etsintää Jyväskylän Putkilahden kylän Vatsan alueella. Mawson kuitenkin luopui tutkimusalueestaan tammikuussa 2021. Luopumispäätös tehtiin, koska yhtiö haluaa keskittää resurssinsa päätutkimusalueelleen

Pohjois-Suomeen. Myös paikallisten asukkaiden voimakas vastustus vaikutti yhtiön päätökseen. Koska Mawson luopui Vatsan alueen etsintäluvastaan, malminetsintä ja pitkällä aikavälillä mahdollinen kaivostoiminta eivät ole enää uhkana Putkilahden alueen luontoarvoille tai paikallisten järvien ja Päijänteen vesistöjen laadulle.

Toimenpiteet

Keski-Suomen liitto on käynyt asiasta useita avustavia työneuvotteluja malminetsintäluvan vaikutusalueen osallisten kanssa. Keski-Suomen liitto on myös pitänyt asiaa esillä maakunnan kansanedustajatapaamisissa, viimeksi asia oli esillä 21.2.2022 kansanedustaja kokouksessa, jossa suunnittelujohtaja esitteli Putkilahden osallisten kokemuksia nykyisen kaivoslain mukaisesta toiminnasta. Kooste kokemuksista toimitettiin kansanedustajille Keski-Suomen liiton toimesta.

Kaivoslain uudistus lisäisi tuntuvasti kuntien vaikutusvaltaa. Luonnoksessa esitetään muun muassa kuntakaavoituksen edellyttämistä kaivostoiminnalle sekä malminetsintävarauksiin liittyvien säännösten tarkentamista. Myös kuntien ja maanomistajien tiedonsaantioikeutta parannetaan ja ympäristöllisiä seikkoja vahvistetaan.

Keski-Suomen liitto pitää kaivoslain uudistamista sekä ympäristönsuojelun että kuntien ja maanomistajien tiedonsaannin ja vaikutusmahdollisuuksien parantamisen kannalta tärkeänä. Keski-Suomen liitto antaa asiasta lausunnon. Keski-Suomen liitto korostaa myös laajasti oikeusvaikutteisen maakuntakaavoituksen merkitystä yhteensovittavassa alueidenkäytössä, mihin liittyy merkittävästi maankäyttö- ja rakennuslain uudistaminen.

Lisätietoja: Reima Väливаara, ympäristöpäällikkö, p. 040 595 0918, reima.valivaara(at)keskisuomi.fi
Markus Erkkilä, suunnittelujohtaja, p. 040 162 7887, markus.erkkila(at)keskisuomi.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

1. antaa edellä olevan vastauksen maakuntavaltuustoaloitteeseen ja
2. esittää maakuntavaltuustolle, että edellä oleva maakuntavaltuustoaloite on käsitelty loppuun.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Ympäristöpäällikkö Reima Väливаara Keski-Suomen liitosta poistui linjoilta asian käsittelyn jälkeen.

MV 3.6.2022, § 11

Lisätietoja: Reima Väливаara, ympäristöpäällikkö, p. 040 595 0918, reima.valivaara(at)keskisuomi.fi

Maakuntahallituksen esitys:

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että edellä oleva valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

12 § MAAKUNTAVALTUUSTOALOITE: KESKISUOMALAISET TYÖTTÖMÄT KOULUTUKSEN KAUTTA TÖIHIN

MH 18.3.2022, § 24

Maakuntavaltuuston kokouksessa 3.12.2021 Perussuomalaisten valtuustoryhmä jätti maakuntavaltuustoaloitteen: Keskisuomalaiset työttömät koulutuksen kautta töihin.

"Keski-Suomi on vahva koulutusmaakunta, jossa toimii yliopisto, ammattikorkeakoulu ja kaksi toisen asteen ammatillista koulutusta antavaa koulutuskuntayhtymää. Lisäksi maakunnassa on kattava lukioverkko sekä useita kansanopistoja.

Hyvästä koulutusverkosta huolimatta maakunnassa on tuhansia nuoria ja aikuisia, joilla ei ole nykyisen työelämän vaatimusten edellyttämää koulutusta. Oppivelvollisuuden toteutettu pidentäminen laajentaa toisen asteen koulutuksen saaneiden määrää vasta vuosien kuluttua.

Keski-Suomessa on korkea työttömyys ja samanaikaisesti paljon avoimia työpaikkoja ja työvoimapulaa. On ilmeistä, että koulutusjärjestelmässä ja työelämässä on puutteita, kun yritysten työvoimatarpeet eivät täyty, vaikka omassa maakunnassa on laaja työttömyys. Tämä edellyttää toimenpiteitä.

Vastuu lainsäädännöstä ja koulutusjärjestelmästä on valtiolla. Alueellisesti ja paikallisesti on kuitenkin mahdollista poistaa esteitä ja olla aloitteellinen valtion suuntaan. On tarpeen selvittää esimerkiksi seutukunnittain keskipitkän ja pitkän tähtäyksen määrälliset ja laadulliset työvoimatarpeet ja keinot niihin vastaamiseen.

Ei ole hyväksyttävää, että oman maakunnan tuhannet työttömät unohdetaan ja panostetaan voimavaroja ulkomaisen työvoiman hankkimiseen sellaisiin työtehtäviin, joihin kohtuullisin panostuksin voidaan kouluttaa keskisuomalaisia työttömiä ja työhön pyrkiviä. Ulkomaisten työntekijöiden hankinta on järkevää kohdistaa korkeasti koulutettuihin ja erityisosaajiin yhteistyössä yritysten kanssa.

Juuri hyväksytyssä maakuntastrategiassa asetettiin tavoitteeksi 75 %:n työllisyysaste. Se on vaatimaton pitemmällä aikavälillä, mutta senkin saavuttaminen edellyttää vahvaa panostusta koulutukseen ja työllistymisen edellytysten parantamiseen. Alue- ja elinvoimakehityksestä vastaavana tahona Keski-Suomen Liiton on paikallaan olla veturina etsittäessä ratkaisuja ongelmiin.

Perussuomalaisten maakuntavaltuustoryhmä ehdottaa, että Keski-Suomen Liitto yhteistyössä alueen koulutustarpeet, selvittää kouluttautumisen ja työllistymisen esteet ja tekee avaintahoille tarvittavat esitykset toimenpiteistä periaatteella "keskisuomalaiset ensin".

Vastaus maakuntavaltuustoaloitteeseen:

Tausta

Osaavan työvoiman saatavuus on keskeinen edellytys Keski-Suomen yritysten kasvulle ja julkisten organisaatioiden häiriöttömälle toiminnalle. Se on myös merkittävä tekijä investointien houkuttelemisessa maakuntaan.

Viimeaikainen talouden voimakas elpyminen on tuonut esiin jo ennen koronapandemiaa vaivanneen osaavan työvoiman saatavuusongelman keskisuomalaisissa yrityksissä. Tuoreimmat yrityskyselyt kertovat pulan osaavasta työvoimasta vaivaavan yhä useampia aloja ja kaikenkokoisia yrityksiä. Myös julkisella sektorilla, erityisesti sosiaali- ja terveysalalla,

kärsitään vakavasta työntekijäpulasta, mikä vaikeuttaa alan toimintaa ja palvelutarpeeseen vastaamista.

Jatkuvasta työvoimatarpeesta ja avointen työpaikkojen runsaasta määrästä huolimatta Keski-Suomen työttömyysaste on korkea (12,6 % tammikuussa 2022) ja työllisyysaste matala (67,1 % vuonna 2021). Lisäksi pandemian aikana pitkäaikaistyöttömyys on lähtenyt nousuun. Tammikuussa 2022 työttömistä työnhakijoista 39 % (6 087 henkilöä) oli ollut yhtäjaksoisesti työttömänä yli vuoden. Pitkittyvällä työttömyydellä on työkykyä – ja siten myös työllistymismahdollisuuksia – heikentävä vaikutus. Samalla todennäköisyys työttömän työnhakijan siirtymisestä työvoiman ulkopuolelle kasvaa. Väestöennusteiden mukaan työikäinen väestö jatkaa Keski-Suomessa vähenemistään, mikä entisestään kärjistää puutetta osaavasta työvoimasta ja korostaa työllistymisen merkitystä.

Työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmasta puhutaan silloin, kun lukuisat avoimet työpaikat ja niitä hakevat ihmiset eivät kohta. Ongelmaa selittävät mm. työnhakijan osaamisen ja työkyvyn vastaamattomuus työnantajien tarpeisiin, työpaikkojen ja työnhakijoiden sijainti eri alueilla sekä yhteiskunnan kannustinloukut. Myös muutokset toimiala- ja työmarkkinarakenteissa voivat vaikuttaa kohtaantoon.

Ratkaisujen löytäminen kohtaanto-ongelmaan ja työttömien työnhakijoiden työllistäminen on sekä inhimillisesti, yhteiskunnallisesti että aluetaloudellisesti ensiarvoisen tärkeää. Keski-Suomen uudessa maakuntastrategiassa tavoitellaan 75 %:n työllisyysastetta vuoteen 2025 mennessä.

Käynnistyneet toimenpiteet

Keski-Suomessa kohtaanto-ongelman ratkaisemiseksi tehdään jo nykyisellään paljon toimia ja laaja-alaista yhteistyötä. Paikallisesti haasteeseen on mahdollista vaikuttaa erityisesti työvoima- ja koulutustarpeiden ennakoinnin, tiedon syventämisen ja tehokkaan hyödyntämisen, työnhakijoiden osaamisen kehittämisen ja koulutuksen sekä työnantajan ja työnhakijan kohtauttamista tehostavien toimenpiteiden kautta. Alueelliseen liikkuvuuteen vaikuttamisen keinot ovat rajallisemmat, mutta mm. etätöiden mahdollisuuksien selvittäminen ja esiin tuominen voivat parantaa työllistymistä myös pidemmän työmatkan päähän.

Keski-Suomen ELY-keskus ja TE-toimisto kokoavat ajantasaista tietoa työttömyyden kehityksestä alueittain, sen kohdentumisesta eri ammattiluokkiin ja ikäryhmiin sekä työttömyysjaksojen kestoista. Lisäksi tietoa on saatavilla mm. avointen työpaikkojen määrän kehityksestä aloittain ja alueittain. Aineistojen pohjalta TE-toimisto on tunnistanut ammattikohtaiset työvoimakapeikat maakunnan eri osissa.

Keski-Suomen osaamis- ja työvoimatarpeita ennakoidaan systemaattisesti sekä oppilaitoksissa että kokoavasti maakunnallisessa osaamisen ennakointiryhmässä. Keski-Suomen liiton koordinoima maakunnallinen osaamisen ennakointiryhmä järjestäytyi syksyllä 2020. Ryhmässä on liiton lisäksi edustus oppilaitoksista, sairaanhoitopiiristä, Keski-Suomen Yrittäjistä, ELY-keskuksesta ja TE-toimistosta. Ryhmän toiminnan pääpaino on ennakointitiedon yhteen kokoamisessa ja analysoinnissa, mm. toimialojen kehitys ja osaamistarpeet, sekä havaintojen viestimissä sidosryhmille.

Jatkuvan oppimisen toimintamalleja kehitetään oppilaitoksissa ja niiden yhteistyöelimen EduFutura Jyväskylän toimesta. EduFuturan jatkuvan oppimisen tiimi tuottaa ennakointitietoa substanssikärkialojen hyödynnettäväksi jatkuvan oppimisen tarjonnan suunnittelussa ja tuotteistamisessa. Keski-Suomen ELY-keskus puolestaan koordinoi avaintoimijat kokoavaa Keski-Suomen jatkuvan oppimisen ja työllisyyden edistämisen strategista yhteistyöryhmää.

Vuosi sitten alkaneissa työllisyyden kuntakokeiluissa tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista sekä tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Kuntakokeilujen myötä osaamisen kehittämistä integroidaan tiiviimmäksi osaksi työvoimapalveluja. Esimerkiksi oppilaitosten (ml. vapaa sivistystyö) yhteisessä OsaajaKS -hankkeessa rakennetaan uutta jatkuvan oppimisen palveluketjua Jyväskylän seudun työllisyyden kokeilukuntiin (Jyväskylä, Äänekoski, Laukaa ja Muurame). Vastaavasti Jämsän, Keuruun ja Saarijärven työllisyyden kuntakokeilua tuetaan Joustavia polkuja työelämään -hankkeella, jonka tavoitteena on kehittää keinoja alueiden osaamiskohtaantojen ratkaisemiseksi.

Etätöiden mahdollisuuksiin työllisyyden parantamisessa keskitytään Keski-Suomen ELY-keskuksen Monipaikka -hankkeessa. Hankkeessa edistetään digitaalisuuden ja monipaikkaisen työskentelyn käyttöä mikro- ja pk-yrityksissä toimialasta riippumatta. Samalla kartoitetaan työtehtäviä, joita olisi mahdollista siirtää etä- tai hybriditoteutukseen. Tämä mahdollistaisi työvoimapulasta kärsiville yrityksille rekrytoinnin ulottamista laajemmalle alueelle.

Jatkotoimet

Osaamis- ja työvoimatarpeiden ennakoititietoa on paljon, mutta se on edelleen pirstaloitunut eri tahoille. Keski-Suomen liiton koordinoima osaamisen ennakoitiryhmä jatkaa yhteisen tietopohjan rakentamista ja toimintamallin kehittämistä niin, että ennakoititiedolla tuetaan yhä paremmin työmarkkinoiden kohtaantoa. Ennakoinnin yhteistyöverkostossa kiinnitetään huomio työnantajapuolen ja erityisesti pk-yritysten tiiviimpään sitomiseen yhteiseen ennakoititoimintaan.

Keski-Suomen liitto yhdessä avaintahojen kanssa kartoittaa mahdollisuuksia luoda kattavaa kokonaiskuvaa Keski-Suomen työmarkkinoista sekä työttömien kouluttautumisen ja työllistymisen esteistä. Tämä tarkoittaa jo olemassa olevan tiedon tehokasta hyödyntämistä ja analysointia sekä mahdollisten lisätietotarpeiden määrittämistä.

Keski-Suomen liitto on yhdessä ELY-keskuksen kanssa ollut aktiivinen kansallisen Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen (JOTPA) suuntaan sen käynnistysvaiheesta, vuoden 2021 lopusta alkaen. Yhteistyön mahdollisuuksia sekä jatkuvan oppimisen että osaamisen ennakoinnin osalta kartoitetaan ja muotoja suunnitellaan kuluvan kevään aikana yhdessä JOTPA:n edustajien kanssa. Palvelukeskuksen toimintaan on kirjattu mm. koulutustarjonnan, ohjauspalvelujen ja ennakoititiedon digitaalisen palvelukokonaisuuden kehittäminen. Keski-Suomessa on valmiuksia olla myös tässä aktiivinen kehittäjä- ja pilottikumppani.

Lisätietoja: Kirsi Mukkala, aluekehitysasiantuntija, p. 040 595 0002, kirsi.mukkala(at)keskisuomi.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

1. antaa edellä olevan vastauksen maakuntavaltuustoaloitteeseen ja
2. esittää maakuntavaltuustolle, että edellä oleva maakuntavaltuustoaloite on käsitelty loppuun.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Asian käsittelyn ajaksi linjoille liittyi aluekehitysasiantuntija Kirsi Mukkala Keski-Suomen liitosta.

MV 3.6.2022, § 12

Lisätietoja: Kirsi Mukkala, aluekehitysasiantuntija, p. 040 595 0002, kirsi.mukkala(at)keskisuomi.fi

Maakuntahallituksen esitys:

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että edellä oleva valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

13 § MAAKUNTAVALTUUSTOALOITE: HÄVITTÄJÄHANKINNOILLA ON MERKITYSTÄ KOKO KESKI-SUOMELLE

MH 18.3.2022, § 25

Kokoomuksen valtuustoryhmä jätti seuraavan valtuustoaloitteen maakuntavaltuuston kokouksessa 3.12.2021: Hävittäjähankinnoilla on merkitystä koko Keski-Suomelle.

”Suomi on yksi maailman turvallisimmista maista ja sellaisena se on pidettävä myös tulevaisuudessa. Uskottavasta maanpuolustuksesta on huolehdittava kaikissa tilanteissa.

Suomi korvaa Hornet-hävittäjät vuoteen 2030 mennessä. Hävittäjävalmistajat ovat toimittaneet lopulliset tarjouksensa ja tarjousten arviointi on käynnissä. Lopullinen hankintapäätös on luvattu tehdä vuoden 2021 loppuun mennessä. Hankinta vahvistaa Suomen asemaa kriisien ennaltaehkäisyä lisäksi myös kyvykkäänä ja uskottavana puolustuspoliittisena toimijana kansainvälisissä yhteyksissä.

Hankintaan kuuluu ns. teollisen yhteistyön velvoite. Voittanut hävittäjätarjoaja ja sen kumppanit tekevät yhteistyötä suomalaisten toimijoiden kanssa 30 prosentilla hankintahinnasta. Yhteistyön keskeinen tavoite on varmistaa hävittäjien kotimainen huolto- ja ylläpitokyky. Yhteistyön kokonaisarvoksi on arvioitu yhteensä noin 2–3 miljardia euroa.

Riippumatta siitä, mikä toimittaja tarjouskilpailun voittaa, on Jämsän seutukunnalla, Jyväskylällä ja sitä kautta koko Keski-Suomella mahdollisuus olla voittajien puolella. Teollinen yhteistyö neuvotellaan erikseen tarjouskilpailun voittaneen järjestelmätoimittajan kanssa. Näissä neuvotteluissa Keski-Suomen tulee olla vahvasti mukana.

Yhteistyön ja tilauksien kautta on mahdollista saada alueelle pitkäaikaisia kansainvälisiä kumppanuuksia ja asiakkaita. Keski-Suomeen saadaan lisäosaamista ja koulutusta alan kansainvälisiltä huippuosaajilta sekä samalla saadaan uutta teknologiaa ja ohjelmistoja. Keski-Suomen tulee olla aktiivinen toimija hävittäjähankinnan teollisessa yhteistyössä ja tarjota omaa vahvaa osaamista.

Kokoomuksen valtuustoryhmä edellyttää, että Keski-Suomen liitto on aktiivisesti yhteydessä teollisesta yhteistyöstä neuvotteleviin osapuoliin.

Liiton tulee varmistaa vahva yhteistyö maakunnan koulutusorganisaatioiden kanssa, jolla taataan ammattitaitoinen ja osaava henkilöstö hankinnan ratkettua.”

Vastaus maakuntavaltuustoaloitteeseen:

Tausta

Valtioneuvosto teki päätöksen Hornet-kaluston seuraajasta 10. joulukuuta 2021. Hornet-kaluston suorituskyky korvataan yhdysvaltalaisella Lockheed Martin F-35A Lightning II monitoimihävittäjäjärjestelmällä.

Hankintaan kuuluu teollisen yhteistyön velvoite: voittanut hävittäjätarjoaja ja sen kumppanit tekevät yhteistyötä suomalaisten toimijoiden kanssa 30 prosentilla hankintahinnasta. Yhteistyön kokonaisarvo on yhteensä noin 2–3 miljardia euroa. Yhteistyöprojektien on liityttävä kansallisen turvallisuuden kannalta kriittisiin teknologioihin tai strategiseen teolliseen osaamiseen. Hävittäjähankkeen teollinen yhteistyö kestää vähintään 10 vuotta hankintasopimuksen allekirjoituksesta, joka tehdään vuoden 2022 aikana. Varsinainen hävittäjien toimitus tapahtuu vuosien 2025 ja 2030 välillä.

Työ- ja elinkeinoministeriö ja sen alainen teollisen yhteistyön toimikunta vastaa teollisen yhteistyön käytännön hallinnoinnista ulkomaisten puolustusvälineiden valmistajien kanssa. Hankintasopimukseen liitettävän teollista yhteistyötä koskevan sopimuksen sopijaosapuolena on kuitenkin puolustusministeriö.

Teollisen yhteistyön sopimusta valmistellaan ja sen on alustavasti ajateltu olevan valmiina vuoden 2022 aikana. Keski-Suomesta Patria on mukana teollisessa yhteistyössä ja tulee toimittamaan alustavasti n. 64 eturunkoa hankittaviin F-35 hävittäjiin ja osallistuu huoltotoimenpiteisiin tulevaisuudessa.

Toimenpiteet

Teollinen yhteistyö kohdistuu pitkälti Keski-Suomen alueella Jämsän seutuun ja Patriaan teollisen yhteistyön alkuvaiheessa. Myös muu Keski-Suomi tulee jatkossa vahvemmin esille mm. optroniikan osaamisen ja erittäin ajankohtaisen kyberturvallisuuden osalta.

Teollisen yhteistyön osalta Keski-Suomen liitto on ollut aktiivinen ja keskusteluyhteydessä avaintoimijoiden kuten Patrian, Jämsän kaupungin ja muiden toimijoiden, kuten Business Finlandin kanssa. Myös Keski-Suomen oppilaitokset ja korkeakoulut ovat olleet mukana keskusteluissa koskien teollisen yhteistyön mukanaan tuomia tarpeita ja niihin vastaamista.

Tarpeet Patrian osalta koskevat erityisesti osaavan henkilöstön tarvetta tulevina vuosina ja nykyisten osaajien pysymistä. Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian ja Patrian osalta keskusteluita on käyty mm. nopean rekrytoinnin rekrytointikoulutuksesta. Myös pitkän tähtäimen yhteistyöstä esimerkkinä lukiolaisten tai ammattiin opiskelevien Patria-polku (lukio/ ammatillinen koulutus-korkeakoulu-Patria) on keskusteltu.

Jyväskylän yliopisto on mukana hankkeen epäsuorassa teollisessa yhteistyössä tutkimushankkeen osalta, jossa aiheena on kyberturvallisuus.

Jatkotoimenpiteet

Tällä hetkellä arvio uusista työpaikoista Jämsän seudulla on alkuvaiheessa n. 70 henkilöä koskien teollista yhteistyötä. Jämsän kaupungin kanssa on keskusteltu tarpeista kirkastaa Jämsän mielikuvaa osaavan henkilöstön houkuttelemiseksi. Myös tulevien osaajien tarpeen osalta toimenpiteitä on mietitty. Keskustelua on käyty mm. kartoituksesta, mitkä tekijät voisivat lisätä Jämsän alueen houkuttelevuutta opiskelijoiden keskuudessa ja potentiaalisten työntekijöiden saamisen helpottamiseksi. Tärkeää on myös nykyisten osaajien pitovoima, joka on otettu huomioon suunnitelmissa.

Gradian osalta keskustelut rekrytointikoulutuksesta ja pitkän tähtäimen koulutuksesta osaavan työvoiman saamiseksi jatkuvat alkuvuonna 2022. Tässä yhtenä mahdollisuutena on käyttää Keski-Suomen liiton Jämsään kohdennettua Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) rahoitusta.

Teollinen yhteistyö tuo mukanaan myös uutta osaamista Keski-Suomeen, jota voi hyödyntää myös muilla toimialueilla Keski-Suomessa. Teollisen yhteistyön hankinnan ominaispiirteitten takia myös teolliseen yhteistyöhön mukaan tulevat organisaatiot saavat kokemusta tämänkaltaisen kaupallisen yhteistyön ominaispiirteistä, joista on hyötyä tulevaisuudessa.

Keski-Suomen liitto toimii aktiivisena kumppanina teollisen yhteistyön kumppanien kanssa ja pyrkii omalta osaltaan varmistamaan, että nykyiset ja tulevat tarpeet tulevat huomioituiksi teollisen yhteistyön osalta. Tässä on huomioitava myös maanpuolustuksellinen näkökulma muuttuneessa maailmassa. Keski-Suomen liitto seuraa ja reagoi myös uusiin avauksiin, joita teollinen yhteistyö tulee tuomaan Keski-Suomen alueelle. Teollisen yhteistyön pituuden vuoksi

on tärkeää, että katsomme pitkälle tulevaisuuteen ja mahdollisuuksiin, jotta saamme kaiken potentiaalin irti teollisesta yhteistyöstä myös Keski-Suomen osalta.

Lisätietoja: Tero Rautiainen, kehittämispäällikkö, p. 040 596 0882, [tero.rautiainen\(at\)keskisuomi.fi](mailto:tero.rautiainen(at)keskisuomi.fi)

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

1. antaa edellä olevan vastauksen maakuntavaltuustoaloitteeseen ja
2. esittää maakuntavaltuustolle, että edellä oleva maakuntavaltuustoaloite on käsitelty loppuun.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Asian käsittelyn ajaksi linjoille liittyi kehittämispäällikkö Tero Rautiainen Keski-Suomen liitosta.

MV 3.6.2022, § 13

Lisätietoja: Tero Rautiainen, kehittämispäällikkö, p. 040 596 0882, [tero.rautiainen\(at\)keskisuomi.fi](mailto:tero.rautiainen(at)keskisuomi.fi)

Maakuntahallituksen esitys:

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että edellä oleva valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

14 § MAAKUNTAVALTUUSTOALOITTEET

Keski-Suomen liiton hallintosäännön 106 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen maakuntavaltuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita maakunnan toimintaa ja hallintoa koskeissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle.

Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä maakuntahallituksen valmisteltavaksi. Maakuntavaltuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Maakuntahallituksen on vuosittain maakuntavaltuuston ensimmäisessä kokouksessa esitettävä maakuntavaltuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja maakuntahallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita maakuntavaltuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Maakuntavaltuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

Lisätietoja: Pekka Hokkanen, p. 040 595 0016, pekka.hokkanen(at)keskisuomi.fi

Maakuntavaltuuston puheenjohtajan ehdotus:

Todetaan maakuntavaltuutettujen jättämät uudet valtuustoaloitteet.

Päätös:

Kokouksessa ei jätetty uusia maakuntavaltuustoaloitteita.

15 § MAAKUNTAVALTUUSTON SYKSYN 2022 KOKOUSAIKA

Hallintosäännön § 113 mukaisesti toimitella päätää kokoustensa ajan ja paikan.

Kuntalain 94 §:n mukaan valtuusto on kutsuttava koolle myös kunnanhallituksen tai vähintään neljäosan valtuutetuista sitä pyytässä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällainen asia on valmisteltava kiireellisesti. Kuntalain linjaukset koskevat soveltuvin osin myös kuntayhtymiä.

Lisätietoja: Hanna Reini, hallintopäällikkö, p. 040 596 5993, hanna.reini(at)keskisuomi.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntavaltuusto päätää syksyn 2022 kokousajaksi perjantain 2.12.2022. Kokouksen paikka vahvistuu lähempänä kokousta.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin. Kokous järjestetään Kylpylähotelli Laajavuoressa Jyväskylässä.

16 § MAHDOLLISET MUUT ASIAT

Kuntalain 95 §:n perusteella valtuusto voi käsitellä asian, joka on mainittu kokouskutsussa ja joka on valmisteltu kuntalain 93 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Jos asia on kiireellinen, valtuusto voi päättää ottaa asian käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa. Jos asiaa ei ole valmisteltu, päätös asian ottamisesta käsiteltäväksi on tehtävä yksimielisesti.

Maakuntavaltuuston puheenjohtajan esitys:

Todetaan, onko kokouksen käsiteltävänä muita asioita.

Päätös:

Keski-Suomen liiton toimiston kesäsulku-aika on 4.-29.7.2022. Matkalasku- ja ansionmenetyshakemukset tulee toimittaa 10.6. mennessä osoitteeseen luottamustoimitiedot@keskisuomi.fi, jotta ne ehditään käsitellä ennen kesäsulku-aikaa. 10.6. jälkeen tulleet hakemukset siirtyvät automaattisesti elokuun maksatuksen yhteyteen. Kokouspalkkiot maksetaan automaattisesti pöytäkirjan läsnäololuettelon perusteella.

Ei muita käsiteltäviä asioita.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta:

§:t 1–4, 6–7, 9–14, 16

Päätöksestä, josta voidaan tehdä kuntalain 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Hallintolainkäyttölain 5 §:n perusteella valitusta ei voida tehdä, ellei päätöksellä tarkoiteta toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkittavaksi ottamatta.

Myös muussa lainsäädännössä voi olla muutoksenhakuun liittyviä kieltoja (mm. markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvassa asiassa ei saa valittaa kuntalain nojalla sillä perusteella, että päätös on julkisista hankinnoista annetun lain vastainen; virka- ja työehtolainsäädännön mukaan päätöksestä ei voida valittaa mikäli neuvottelumenettely on vaihtoehtona).

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen:

§:t -

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite, postiosoite ja s-postiosoite:

Keski-Suomen liitto, maakuntahallitus, Lutakonaukio 7, 40100 Jyväskylä
kirjaamo@keskisuomi.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

VALITUSOSOITUS

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kunnallisvalituksella:

§:t 5, 8, 15

Valitusviranomainen ja valitusaika

Muutosta haetaan kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä jäsenkunta ja kunnan jäsen.

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettua päätöstä koskevat valitukset:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus, Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään (vuonna 2022 se on 250 €).

Maakuntakaavaa koskevat valitukset:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus, Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valitusaika 30 päivää. Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirja

Valituskirjassa on ilmoitettava:

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet.

Valituskirja on valittajan tai muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä, päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valituskirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valituskirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Lisätietoja

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäynti ja –hakemusmaksua tuomioistuinmaksulain mukaisesti.

Jos hankinnassa on menetelty julkisista hankinnoista annetun lainsäädännön tai määräysten taikka Euroopan yhteisöjen lainsäädännön tai maailman kauppajärjestön julkisia hankintoja koskevan sopimuksen vastaisesti, voi se, jota asia koskee tai muu julkisista hankinnoista annetun lain 9a §:ssä mainittu taho saattaa asian hakemuksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Tarkemmat ohjeet markkinaoikeudesta:

Markkinaoikeus, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
markkinaoikeus@oikeus.fi

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.
